

ਦਫਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ-ਕਮ-ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ
ਵਿੱਦਿਆ ਭਵਨ, ਈ ਬਲਾਕ, ਪੰਜਵੀ ਮੰਜਿਲ, ਫੇਜ਼-8 ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ (ਮੁਹਾਲੀ) ਫੋਨ ਨੰ:0172-5212322

ਵੱਲ

ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ)
ਪੰਜਾਬ

ਮੀਮੋ ਨੰ. RMSA/Plan/2018/54394 ਮਿਤੀ: 26/10/2018

ਵਿਸ਼ਾ: ਸਮੱਗਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧੀਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ 9ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ “ਕਲਾ ਉਤਸਵ” ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ।

1. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨਾ ਜੀ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਪੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੱਗਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਏਡਿਡ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ, ਲੋਕਲ ਬੋਡੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ 9ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ “ਕਲਾ ਉਤਸਵ” ਨਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਪਰੂਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਕੂਲ, ਜਿਲ੍ਹਾ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਵਧੇਗੀ ਉੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ।
3. ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਅਧੀਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿਲ੍ਹਾ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ 3 ਪੱਧਰ ਹੋਣਗੇ:-
 - ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ: ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ Entries ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 - ਰਾਜ ਪੱਧਰ: ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਟੀਮਾਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭਾਗ ਲੈਣਗੀਆਂ।
 - ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ: ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਚੁਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਟੀਮਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭਾਗ ਲੈਣਗੀਆਂ।
4. ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਅਧੀਨ ਜਿਲ੍ਹਾ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮਿਤੀ 5.11.2018, 13.11.2018 ਅਤੇ 12.12.18 ਤੋਂ 15.12.18 ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ
5. ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:
 - ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਏਡਿਡ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ, ਲੋਕਲ ਬੋਡੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ 9ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ।
 - ਕਲਾ ਉਤਸਵ 2018 ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਿਸੀ ਵੀ Traditional /Classical /folk /Contemporary form ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
 - ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਲਈ ਚਾਰ Areas – Solo Music (Vocal), Solo Music (Instrumental), Solo Dance, Painting, ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ।
 - ਉਪਰੋਕਤ Areas ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਐਂਟਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।
 - ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
 - ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਦੇ ਚਾਰੋਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।
 - **Solo Music (Vocal):** Solo Music (Vocal) ਵਿੱਚ ਸਾਜ ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵੱਲੋਂ ਟਰੈਕ ਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਰਕੇਸਟਰਾ ਟੀਮ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- **Solo Music (Instrumental):** Solo Music (Instrumental) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵੱਲੋਂ ਤਬਲਾ, ਮ੍ਰਿਦੰਗਮ, ਸਿਤਾਰ, ਸਰੋਦ, ਬਾਂਸਰੀ, ਗਿਟਾਰ, ਵਾਈਲਨ, ਵੀਣਾ, ਸੰਤੂਰ, ਸ਼ਹਿਨਾਈ, ਆਦਿ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
 - **Solo Dance:** ਡਾਂਸ ਲਈ ਸੰਗੀਤ recorded ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਤਬਲਾ, ਡੋਲ, ਡੋਲਕ, ਨਾਲ, ਹਾਰਮੋਨਿਅਮ, ਕੀਬੋਰਡ ਵਾਦਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 - **Solo Painting:** ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ (Water colours, Caryans, Pencils etc.) ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਹੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
 - ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਂ ਅਨੁਲੱਗ ਓ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵੇਖ ਲਈ ਜਾਵੇ।
 - ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। (ਪੱਤਰ ਨੱਥੀ)
6. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਮੁਕਾਬਲਾ ਮਿਤੀ 05-11-2018 ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਲਈ 25000/- ਰੁ. ਪ੍ਰਤੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ।
7. ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ) ਅਤੇ ਉਪ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ:ਸਿ) ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜਨਗੇ।
8. ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 13.11.18 ਨੂੰ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
9. ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ 4-5 ਮਿੰਟ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਖਰਚਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸਦਾ ਵਰਤੋਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 30 ਨਵੰਬਰ 2018 ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਰਨਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ
 ਪੰਜਾਬ

ਅਨੁਲੱਗ ਓ

ਕਲਾ ਉਤਸਵ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਥੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਸਾਰਨੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਥੀਮ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਸਮਾਂ.	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਥਨ
1	Solo Music Vocal	2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ (1 ਕੁੜੀ ਅਤੇ 1 ਮੁੰਡਾ)	4-6 ਮਿੰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਲਈ 5 ਮਿਨਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ	Music ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। Costume, Setting, Props and properties ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ item ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਾਜ ਸੰਗੀਤ ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਤਬਲਾ, ਡੋਲ, ਡੋਲਕ, ਨਾਲ, ਹਾਰਮੋਨਿਅਮ, ਕੀਬੋਰਡ ਵਾਦਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
2	Solo Music Instrumental	2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ (1 ਕੁੜੀ ਅਤੇ 1 ਮੁੰਡਾ)	4-6 ਮਿੰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਲਈ 5 ਮਿਨਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ	ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ Traditional /Classical /folk /Contemporary. Solo Music Instrumental ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵੱਲੋਂ ਤਬਲਾ, ਮ੍ਰਿਦੰਗਮ, ਸਿਤਾਰ, ਸਰੋਦ, ਬਾਂਸਰੀ, ਗਿਟਾਰ, ਵਾਈਲਨ, ਵੀਣਾ, ਸੰਤੂਰ, ਸੁਹਿਨਾਈ, ਆਦਿ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। Organiser of the competition will provide accompanists such as Tabla, Dholak, Dhol, Naal, Harmonium, Keyboard.
3	Solo Dance	2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ (1 ਕੁੜੀ ਅਤੇ 1 ਮੁੰਡਾ)	4-6 ਮਿੰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਲਈ 5 ਮਿਨਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ	ਭਾਂਸ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਗਕਫਰਗਦਕਦ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਚੇਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਤਬਲਾ, ਡੋਲ, ਡੋਲਕ, ਨਾਲ, ਹਾਰਮੋਨਿਅਮ, ਕੀਬੋਰਡ ਵਾਦਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। Costume ਅਤੇ Make-up Simple, Authentic and Thematic ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। Organiser of the competition will provide accompanists such as Tabla, Dholak, Dhol, Naal, Harmonium, Keyboard.
4	Solo Painting	2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ (1 ਕੁੜੀ ਅਤੇ 1 ਮੁੰਡਾ)	-	ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ (Water colours, Caryans, Pencils, etc.) ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਹੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਦੌਰਾਨ ਪੇਂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਂਟਿੰਗ ਕਲਰ ਸਬੰਧੀ ਮਟੀਰੀਅਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੇਵਲ ਬ੍ਰਸ਼ ਜਰੂਰੀ ਸਮਾਨ ਹੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕੋਲ 3ft x 3ft ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਨੂੰ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੀ theme ਅਤੇ Content ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਟੀਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ 8ft x 8ft

**GUIDELINES FOR NATIONAL LEVEL
KALA UTSAV - 2018**

1. KALA UTSAV - THE LEGACY

Kala Utsav is an initiative of the Department of School Education & Literacy, Ministry of Human Resource Development (MHRD), Government of India, launched in 2015, to promote arts in education by nurturing and showcasing the artistic talent of school students in the country. The Ministry of Human Resource Development recognises the importance of aesthetics and artistic experiences for secondary-level students, which play a major role in creating awareness of India's rich cultural heritage and its vibrant diversity. In the context of education of Arts (Music, Theatre, Dance, Visual Arts and Crafts), the initiative is guided by the recommendations of the *National Curriculum Framework 2005* (NCF 2005).

Though India has a long tradition of art and artistic practices, a uniform process of identifying artistic talents in school education is yet to be developed. We also have the tradition of using arts in the process of learning. These traditions also show us the creative expansion from the individual to the community, which contributes towards the overall development of the society.

Arts education may be perceived as a tool for development of aesthetic sensibility among learners to enable them to respond to the beauty in various forms, colours, sound and movement. Art integration in education helps to encourage creativity, develop problem-solving ability, and improves the ability to handle mental imagery for better expression.

Kala Utsav was started in 2015 and has been regularly organised every year i.e. 2016, 2017 as a celebration of art forms in the school system. The District/State/National level Kala Utsav has been structured as an art festival to include performances and display of exhibits. The design of Kala Utsav helps students explore, understand and showcase their artistic talent of practicing different art forms. This event gives students the opportunity to understand and celebrate cultural diversity at school, district, state and national levels. It not only spreads awareness among students, but also creates awareness of India's cultural heritage and its vibrant diversity among other stakeholders. Further, this will help to promote networking of artists, artisans and institutions with schools.

Kala Utsav helps in enhancing the various skills of the participants and prepare them as ambassadors of our culture. It helps the school students in identifying and understanding our diverse tangible and intangible cultural expressions.

This is not a one time activity but the beginning of a complete process of identifying, exploring, understanding, practicing, evolving and showcasing the artistic talent. Once part of the process, the participants do not just perform a piece from their living traditions, but rather live that cultural experience.

As an effort to mainstream students with special needs (differently - abled and from diverse socio-economic backgrounds) and celebrating their abilities, Kala Utsav is envisaged as a fully integrated platform. It provides an opportunity and favourable environment to nurture and showcase the talents of children with special needs (CWSN) and help in making learning more concrete, creative and joyful. Sharing the stage collectively by boys, girls, students from disadvantaged groups and students with special needs will be a precursor in breaking many existing stereotypes.

Students with special needs find an added opportunity to express their hidden talents in Kala Utsav through this initiative and provide them an opportunity to showcase their talent at the

national level. Participation of CWSN initiates a multiplier effect and serves as a source of inspiration for others to follow later.

2. GENERAL GUIDELINES FOR KALA UTSAV

2.1 Art Forms

The focus of Kala Utsav - 2018 will be in any of the styles of traditional/ classical/ folk/ contemporary art forms. The following art forms will be included for competitions:

- i. Vocal Music
- ii. Instrumental Music
- iii. Dance
- iv. Painting

In Theater category, one act play competitions on 150th Anniversary of Mahatma Gandhi have been conducted in States/ UTs. 7 selected teams at Regional level out of the State/ UT level winning teams will perform at a national platform during the Kala Utsav. 2 teams from Kendriya Vidyalaya Sangathan and Navodaya Vidyalaya Samiti schools will also participate. Details of the same will be communicated separately.

2.2 Eligibility

Students of Classes 9th, 10th, 11th and 12th of any Government, Government-aided and Private Schools can participate in Kala Utsav 2018. Private Schools and schools of other Central Government Organisations/Local Bodies (like CTSA/Demonstration Multipurpose Schools (DMS) of NCERT/Railways Schools, BSF/CRPF/Army/Airforce/Cantonment Boards/NDMC etc.) located in the State/Union Territory will participate at the district and state level competitions, etc., along with the other schools of the State/UT. The KVS and NVS will hold competitions amongst the KVS and NVS and the winning teams will participate as two separate teams from KVS and NVS at National Level. Thus, total teams participating at the National Level will be 38 [36 States/UTs+KVS+NVS].

2.3 National Level Kala Utsav

The best of the entries from State, UT, KVS, NVS in all the mentioned categories will showcase their talent during the National Level Kala Utsav which will be held at New Delhi in December 2018. For the national level competitions, in every area of arts, there will be a separate jury consisting of experts drawn from educators/practitioners/scholars of the respective art forms. Members of the jury will remain same for all the days of the event. The State, UT, KVS, NVS are advised to regularly visit the Kala Utsav website (<http://www.kalautsav.in>) for announcements and status updates.

<p>Note: The boarding/lodging arrangements for the participating teams (with their escorts) as per permissible number of participants for each art form from States, UTs, NVS, KVS shall be made by NCERT, New Delhi.</p>
--

2.4 Entries

This year, all competitions will be **Solo and** not in Groups. Each of the State, UT, KVS and NVS can send two entries i.e. one male and one female student in each art form. Thus each of the State, UT, KV, NV shall have total of **eight** entries in the art forms mentioned in para 2.1.

Entries for Kala Utsav, will have only student performers/artists who will prepare under the supervision of the school authorities. No involvement of professional artists or performers will be accepted. However, the teachers will be guiding/facilitating all related activities.

The maximum number of participants recommended in the team of the State, UT, KVS and NVS is:

Solo Music (Vocal)	1 Female student 1 Male student
Solo Music (Instrumental)	1 Female student 1 Male student
Solo Dance	1 Female student 1 Male student
Painting	1 Female student 1 Male student

Every State, UT, KVS and NVS will nominate one female teacher for female participants and one male teacher for male participants to accompany their teams. In case of CWSN, an additional escort can either be a parent or a teacher.

Thus, every State, UT, KVS and NVS will send a team consisting of 8 student participants and 2-3 teachers/ escorts i.e. a maximum of 11 persons from a State/UT and KVS/NVS.

2.5 Awards

All the winners (1st, 2nd and 3rd) will be awarded with cash prize, a trophy and medals in each art form. All participants will be given a certificate of participation. The Awards in each art form are as under:

First Prize: Rs. 25,000/-

Second Prize: Rs. 20,000/-

Third Prize: Rs. 15,000/-

3. GUIDELINES FOR THE COMPETITIONS

All Nodal Officers should personally see the entries, fill up the Declaration forms for the authentication given in Annexure I and II and verify it before uploading/ sending them.

3.1 Solo Music (Vocal)

- * The duration of the performance will be 4-6 minutes.
- * An additional 5 minutes will be given for technical setting/ removal, arrival and dispersal for the performance.
- * The performance can be in any *shaili*/style - traditional, classical, folk, contemporary etc.
- * Music recitals can be in any language or dialect.
- * Costumes, settings, props and properties should relate to the presentation.
- * Musical instruments can be played by teachers.
- * Participants are allowed to sing on tracks or using the orchestra team.. The teams have to bring their own tracks etc.
- * The organisers of the competition will provide accompanists such as Tabla, Dholak, Dhol, Naal, Harmonium, Keyboard. Please give your exact requirement in advance alongwith the form (Annexure - I) submitted by the Nodal Officer.
- * No additional accompanists other than the participant or teacher will be permitted.
- * The textual summary of the style and lyrics of the musical presentations need to be submitted in advance in not more than 100 words alongwith the form (Annexure - I) submitted by the Nodal Officer.

Evaluation Sheet — Music

Name of the State/ UT/ KVS/ NVS:

Title of the presentation:

Style (Shaili) of singing	Sur	Taal	Pronunciation of lyrics	Creativity	Authenticity	Presentation	Total Marks
10	20	20	15	10	10	15	100

3.2 Solo Music (Instrumental)

- * The duration of the performance will be 4–6 minutes.
- * An additional 5 minutes will be given for technical setting/ removal, arrival and dispersal for the performance.

- * The performance can be on any *shaili*/style - traditional, classical, folk, contemporary.
- * Any Indian Musical Instrument can be played in this category (Tabla, Mridangam, Sitar, Sarod, Bansuri, Guitar, Violin, Veena, Santoor, Shehnai etc.). Student will have to bring/ provide their own instrument.
- * Costumes, settings, props and properties should relate to the presentation.
- * The organisers of the competition will provide accompanists such as Tabla, Dholak, Dhol, Naal, Harmonium, Keyboard. Please give your exact requirement in advance alongwith the form (Annexure - I) submitted by the Nodal Officer.
- * No additional accompanists other than the participant will be permitted.
- * The textual summary of the style and lyrics of the musical presentations need to be submitted in not more than 100 words alongwith the form (Annexure - I) submitted by the Nodal Officer.

Evaluation Sheet — Instrumental Music

Name of the State/ UT/ KVS/ NVS:

Title of the presentation:

Style (Shaili) of playing	Sur	Taal	Composition/ content	Handling of the instrument	Authenticity and creativity	Presentation	Total Marks
10	20	20	15	10	10	15	100

3.3 Solo Dance

- * The duration of the performance will be 4–6 minutes.
- * An additional 5 minutes will be given for technical setting/ removal, arrival and dispersal for the performance.
- * The performance can be on any *shaili*/style - traditional, classical, folk, contemporary.
- * Music can be either live or recorded.
- * Costumes and make-up should be simple, authentic and thematic and relate to the presentation. Sets and costumes, etc., are to be arranged by the teams.
- * The organisers of the competition will provide accompanists such as Tabla, Dholak, Dhol, Naal, Harmonium, Keyboard. Please give your exact requirement in advance alongwith the form (Annexure - I) submitted by the Nodal Officer.
- * No additional accompanists other than the participant will be permitted.